

Sygn. akt II AKa 463/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 lutego 2023 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący SSA Katarzyna Capałowska (spr.)

Sędziowie SA Adam Wrzosek

SA Izabela Szumniak

Protokolant: Klaudia Kulbicka

przy udziale prokuratora Stanisława Wieśniakowskiego

i oskarżyciela posiłkowego J. M. (1)

po rozpoznaniu w dniu 3 lutego 2023 r.

sprawy K. L. syna E. i M.,

urodzonego w dniu (...) w Ł.,

oskarżonego z art. 4§1kk w zw. z art. 286§1kk w zw. z art. 12§1kk, art. 270§1kk

na skutek apelacji wniesionych przez obrońcę oskarżonego i oskarżyciela posiłkowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 3 sierpnia 2021 r. sygn. akt XVIII K 257/19

1. zmienia zaskarżony wyrok wobec oskarżonego K. L. w ten sposób, że:

I. uchyla punkt III wyroku i rozwiązuje orzeczenie o karze łącznej;

II. przyjmuje, że czyny zarzucone oskarżonemu w pkt I i II aktu oskarżenia a przypisane w punktach I i II wyroku stanowią jeden czyn ciągły i przestępstwo to kwalifikuje z art. 286 §1 kk w zw. z art. 270 §1 kk w zw. z art. 12 §1 kk w zw. z art. 4 §1 kk – w brzmieniu ustawy Kodeks karny obowiązujący do 23 czerwca 2020 r. i za to skazuje go na karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie na podstawie art. 69 §1 kk i art. 70 §1 kk warunkowo zawiesza oskarżonemu na okres próby lat 3 (trzech), zobowiązując oskarżonego na podstawie art. 72 §1 pkt 4 kk do wykonywania pracy zarobkowej w okresie próby;

2. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy

3. wydatkami za postępowanie odwoławcze obciąża Skarb Państwa;

4. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz r.pr. M. M. (2) kwotę 1200 (tysiąc dwieście) zł tytułem obrony z urzędu oskarżonego w postępowaniu odwoławczym.

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 463/21
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 3 sierpnia 2021 r. o sygn. XVIII K 257/19

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

w całości

# na niekorzyść		
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
<i>1.3.2. Podniesione zarzuty</i>		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka	

	zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie (alternatywny)	#	zmiana
---	---------------------------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

<u>2.1.1. Fakty uznane za udowodnione</u>					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
			Nie prowadzono postępowania dowodowego przed Sądem odwoławczym.		
<u>2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione</u>					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

		Nie prowadzono postępowania dowodowego przed Sądem odwoławczym.			
--	--	---	--	--	--

2.2. Ocena dowodów

<u>2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów</u>		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

<u>2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</u>		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
	<p>1. Naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść wyroku, polegające na naruszeniu:</p> <p>1) art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. poprzez dokonanie</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadne</p> <p># niezasadne</p>

oceny materiału dowodowego w sposób dowolny, wbrew zasadom prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego poprzez:

a) bezpodstawne przyjęcie, że oskarżony K. L. w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził J. M. (1) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, w ten sposób, że wyzyskując jego błąd co do zamiaru wywiązania się przez oskarżonego z rzekomo zawartej między nimi ustnej umowy przeniesienia na rzecz J. M. (1) własności lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w W., podczas gdy ze zgromadzonego materiału dowodowego w sprawie, zwłaszcza umowy przedwstępnej sprzedaży z dnia 20 grudnia 2021 r., kolejnej przedwstępnej umowy sprzedaży z dnia 18 lipca 2006 r., porozumienia zawartego pomiędzy oskarżonym i pokrzywdzonym z dnia 18 lipca 2006 r., wyjaśnień oskarżonego i zeznań oskarżyciela posiłkowego wynika wprost, iż pomimo początkowych ustnych ustaleń o przeniesieniu własności przedmiotowego lokalu na rzecz pokrzywdzonego, strony, w tym J. M. (1), miały pełną wiedzę i świadomość o: 1) związaniu terminem wyznaczonym w umowach przedwstępnych sprzedaży do zawarcia umowy przyrzeczonej i braku zobowiązań pomiędzy stronami po bezskutecznym upływie owego terminu i nie przeniesieniem własności lokalu; 2) uwarunkowaniu przeniesienia własności lokalu zachowaniem formy aktu notarialnego; 3) braku związania stron węzłem obligacyjnym w postaci rzekomej ustnej umowy zobowiązującej do przeniesienia własności lokalu

mieszkalnego na J. M. (1) po wygaśnięciu terminu związania przedwstępną umową sprzedaży z dnia 18 lipca 2006 r., tym samym istnienie niemożności wyzyskania rzekomego błędu co do zamiaru wywiązania się z rzekomej ustnej umowy zobowiązującej do przeniesienia własności lokalu, prowadzące do nie wypełnienia przez działania/ brak działania oskarżonego znamion czynu przestępstwa z art. 286§1 k.k. w postaci wyzyskania błędu;

b) bezpodstawne przyjęcie, że strony zawarły umowę, zgodnie z którą J. M. (1) będzie spłacał kredyt zaciągnięty przez oskarżonego na poczet ceny zakupu przedmiotowego lokalu, czy też jakąkolwiek inną umowę zobowiązującą do przeniesienia własności lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w W. na rzecz J. M. (1), po upływie terminu związania umową przedwstępną sprzedaży z dnia 18 lipca 2006 r. podczas gdy ze zgromadzonego materiału dowodowego nie sposób wyciągnąć powyższych wniosków, wręcz przeciwnie, zawarcie umowy przedwstępnej sprzedaży z dnia 20 grudnia 2005 r., a po bezskutecznym upływie terminu do zawarcia umowy sprzedaży, zawarcie przez strony z inicjatywy J. M. (1)

kolejnej umowy przedwstępnej, jak też porozumienia z dnia 18 lipca 2006 r. o zniesieniu wzajemnych roszczeń świadczy o braku istnienia i związania rzekomą ustną umową zobowiązującą do przeniesienia własności lokalu na J. M. (1) oraz posiadaniu pełnej świadomości oskarżyciela posiłkowego w niniejszym zakresie, o czym świadczą także jego zeznania przed sądem I instancji, gdzie

wskazuje on iż chciał i zależało mu na uregulowaniu kwestii praw do lokalu, radzenia się znajomych i rozmów z nimi, w tym ze świadkiem F., odnośnie możliwości nabycia praw do lokalu, tym samym pełnej świadomości braku owych praw, przy jednoczesnym świadomym uiszczaniu należności na rzecz K. L. tytułem spłaty kredytu;

c) bezpodstawne przyjęcie istnienia błędu J. M. (1), co do rzekomego zamiaru wywiązania się K. L. z rzekomego zobowiązania mającego wynikać z rzekomej ustnej umowy polegającego na przeniesieniu własność lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w W. na rzecz J. P. spłacie kredytu, podczas gdy J. M. (1) nie był w błędzie co do istnienia w/w rzekomego zobowiązania. Doskonale wiedział on bowiem, jakie znaczenie mają umowy przedwstępne sprzedaży, upływ terminu związania nimi, obligatoryjna forma notarialna dla przeniesienia własności nieruchomości, co wynika z treści jego zeznań, wskazujących na podejmowane próby uzyskania praw do lokalu, rozmów odnośnie niniejszej kwestii ze znajomymi, w tym świadkiem W. F., postrzeganiem sprawy jako nierozwiązanej, jak też nie kwestionowany przez strony fakt zainicjowania przez niego i sporządzenia kolejnej przedwstępnej umowy sprzedaży lokalu oraz porozumienia o zniesieniu wzajemnych roszczeń, po bezskutecznym upływie związania pierwszą umową przedwstępną sprzedaży lokalu;

d) bezpodstawne przyjęcie, że oskarżony K. L. rzekomo dopuścił się zarzucanego mu w pkt I przestępstwa oszustwa w celu

osiągnięcia korzyści majątkowej, podczas gdy z uwagi na zajmowanie i zamieszkiwanie J. M. (1) w lokalu mieszkalnym nr (...) przy ul. (...) w W., będącego własnością oskarżonego K. L., co miesięczne wpłaty oskarżyciela posiłkowego na rzecz oskarżonego tytułem „spłata kredytu za mieszkanie”, stanowiły ekwiwalent i odpowiednik czynszu najmu, na co oskarżony wskazywał w wyjaśnieniach w złożonych na etapie postępowania przygotowawczego i przed Sądem I instancji, tym samym nie może być mowy o wyzyskaniu kogokolwiek, w wręcz przeciwnie zasądzone orzeczenie, nakazujące zapłatę na rzecz J. M. (1) kwoty 108.600,00 zł, krzywdzi oskarżonego, który nie mógł zamieszkiwać w przedmiotowym lokalu, z uwagi na zajmowanie go przez oskarżyciela posiłkowego, nie mógł także wynająć lokalu osobom trzecim, a nałożony obowiązek naprawienia szkody statuuje niejako nieodpłatne zamieszkiwanie oskarżyciela posiłkowego w lokalu oskarżonego, przy jednoczesnej niemożności wystąpienia z powództwem cywilnym K. L. przeciwko J. M. (2) o bezumowne korzystanie z uwagi na przedawnienie;

e) poprzez niewłaściwą, bezkrytyczną, ocenę zeznań pokrzywdzonego J. M. (1) zeznającego w protokole rozprawy głównej z dnia 18 stycznia 2021 t., iż nie wiedział on o wymogu formy aktu notarialnego jako niezbędnej do przeniesienia własności nieruchomości: „Nie miałem świadomości, że sprzedaż mieszkania wymaga zawarcia umowy w formie aktu notarialnego. Pan K. L. mi o tym nie powiedział, nie kojarzę tego. Pan K. L. nie mówił mi o tym, że data zawarcia

umowy sprzedaży wskazana w tych umowach, które zawieraliśmy jest tak ważna, jakie jest jej znaczenie. Ja nie sądziłem, że ta data jest istotna. Ja nie miałem świadomości, jakie jest jej znaczenie i nie dotrzymania tej daty „ podczas gdy podejmowane przez J. M. (1) późniejsze działania w postaci zainicjowania i zawarcia w dniu 18 lipca 2006 r. kolejnej przedwstępnej umowy sprzedaży wraz z porozumieniem o zniesieniu wzajemnych roszczeń, zawarte P. bezskutecznym upływie terminu związania przedwstępną umową sprzedaży z dnia 20 grudnia 2021 r., jak też zeznania wskazujące na radzenie się J. M. (1) i rozmawianie ze znajomymi o niniejszej sprawie w kategoriach problemu, wskazują na pełną świadomość oskarżyciela posiłkowego o braku praw do nieruchomości oraz braku związania jakąkolwiek umową z oskarżonym wskazującą na posiadanie praw do lokalu, co zauważył także syndyk masy upadłościowej odmawiając uznania zgłoszonych w postępowaniu upadłościowym przez J. M. (1) wierzytelności wskazującym na brak pomiędzy stronami umowy potwierdzającej, iż płatności dokonywane przez J. M. (1) na rzecz oskarżonego dokonywane są tytułem ceny zakupu lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w W.;

f) niewłaściwą ocenę samej osoby J. M. (1), przedstawiającego się w postępowaniu przygotowawczym jak też przed Sądem I instancji jako całkowity ignorant i laik w zakresie funkcjonujących zasad obrotu nieruchomościami, czy wręcz infantylnie przedstawiającego swój całkowity brak wiedzy i doświadczenia w niniejszym zakresie, podczas gdy zawarcie kolejnych umów przedwstępnych i w/w porozumienia, wprost przeczy

niniejszemu wizerunkowi, jak też fakt posiadania przez J. M. (1) statusu sprawnie działającego przedsiębiorcy, potrafiącego odnaleźć się z prowadzeniu międzynarodowych przedsięwzięć biznesowych (sklep z używaną odzieżą), w okresie tuż po transformacji ustrojowej, czy też podejmowania zatrudnienia poza granicami kraju (praca w Niemczech); przedstawiona sprawność biznesowa w świetle oceny całości zebranego materiału dowodowego nie pozwala na przyjęcie, czy też dobitnie podważa istnienie rzekomego błędu J. M. (1) co do rzekomego zobowiązania K. L. do przeniesienia na niego własności przedmiotowego lokalu po całkowitej spłacie kredytu;

g) nienależyte uwzględnienie faktu zrzeczenia się przez J. M. (1) roszczeń wskazanych w zgłoszeniu wierzytelności w kwocie 264.070,00 zł i uznanie przez syndyka sądowego K. N. ramach postępowania o upadłość konsumentką K. L. toczącego się przed Sądem Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIX Wydział Gospodarczy dla Spraw Upadłościowych i Restrukturyzacyjnych pod sygn. akt XIX GUp 342/19 jedynie kwoty 51.048,00 zł tytułem zwrotu nakładów poczynionych przez J. M. (1) na lokal mieszkalny położony przy ul. (...) w W., co wskazuje na brak istnienia i dowiedzenia także przed niniejszym sądem braku zawarcia przez strony umowy o spłacie przez J. M. (1) kredytu zaciągniętego przez K. L. na zakup lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w W. tytułem ceny zakupu niniejszej nieruchomości, czy też jakiegokolwiek

innej umowie przyznającej J. M. (1) prawa do lokalu;

h) bezpodstawne uznanie, że z chwilą podrobienia podpisów na umowie najmu z dnia 01 sierpnia 2009 r. i aneksie do niej z dnia 20 kwietnia 2010 r. i złożenia ich urzędzie skarbowym ujawnił się zamiar wyzyskania rzekomego błędu pokrzywdzonego, albowiem oskarżony po upływie związania przedwstępną umową sprzedaży z dnia 18 lipca 2006 r. i z związku z zawarciem porozumienia o zniesieniu wzajemnych roszczeń w ogóle nie zakładał, nie przyjmował do wiadomości, że lokal nie jest, czy nie będzie jego własnością; nie zobowiązał on się bowiem do jego zbycia!, i w całym materiale dowodowym sprawy brak dowodu potwierdzającego takowe zobowiązanie!, a wyobrażenia, czy też życzenia oskarżyciela posiłkowego J. M. (1) o przeniesieniu na niego własność przedmiotowego lokalu mieszkalnego Po spłacie kredytu pozostają jedynie jego życzeniami, zwłaszcza że przez cały okres wskazany w akcie oskarżenia zajmował on i zamieszkiwał w niniejszym lokalu, co uniemożliwiało zamieszkanie w nim oskarżonego, czy też pobieranie z lokalu pożytków poprzez jego przykładowo wynajęcie. Tym samym opłaty uiszczane przez J. M. (1) słusznie traktowane były jako ekwiwalent czynszu najmu, czemu dał wyraz oskarżony, dopuszczając się wprawdzie przestępstwa fałszerstwa podpisu na umowie najmu i aneksie do niej, (czego bardzo żałuje i do popełnienia którego się przyznał) chcąc konwalidować kwestię niezgodności z prawem polegającą na nieuiszczaniu podatku

od dochodów związanych z najmem lokalu;

i) bezpodstawne przyjęcie, że wpłaty na rzecz oskarżonego dokonywane co miesiąc z tytułu zajmowania lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w W., pomimo opatrzenia ich tytułem „spłata kredytu na mieszkanie”, spowodowały u J. M. (1) szkodę w łącznej wysokości 108.600,00 zł podczas gdy nie uiszczał on na rzecz właściciela lokalu K. L. innych opłat z tytułu zajmowania i użytkowania lokalu, toteż stanowiły one ekwiwalent czynszu najmu;

j) nieuzasadnione przyjęcie istnienia błędu J. M. (1) co do zobowiązania K. L. do przeniesienia na niego własności lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w W., rzekomych korzyści majątkowych uzyskanych przez oskarżonego kosztem oskarżyciela posiłkowego, skutkujące niezasadnym obciążeniem K. L. odpowiedzialnością za niezasadne wyobrażenia i życzenia J. M. (1) przeniesienia na niego własności lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w W. i ukaranie K. L. za znajomość i stosowanie podstawowej i powszechnie znanej informacji w zakresie formy przenoszenia własności nieruchomości (aktu notarialnego) poprzez nałożenie na niego kary pieniężnej w kwocie 108.600,00 zł:

k) niezasadne dopatrywanie się premedytacji i z góry podjętego zamiaru przy rzekomym wykorzystaniu finansowym J. M. (1) z pominięciem wątku emocjonalnego istniejącego pomiędzy oskarżonym a oskarżycielem posiłkowym, wskazującym na zakończony związek partnerski, który to aspekt

tłumaczy brak kontaktu stron, czy unikanie owego kontaktu, w celu wyjaśnienia kwestii praw do przedmiotowego lokalu mieszkalnego oraz

niezasadne obarczenie winą i finalnie odpowiedzialnością K. L. za bierność i niefrasobliwość J. M. (1) w zakresie wyjaśnienia praw do lokalu;

Nadto błędu w ustaleniach faktycznych przyjętego za podstawę zaskarżonego rozstrzygnięcia i mającego istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, polegającego na:

- przyjęciu, że pomiędzy K. L. i J. M. (1) doszło do zawarcia umowy, zgodnie z którą J. M. (1) będzie spłacał kredyty zaciągnięty przez oskarżonego na poczet ceny zakupu przedmiotowego lokalu, czy też jakiegokolwiek innej umowy zobowiązującej do przeniesienia własności lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w W. na rzecz J. M. (1) po upływie terminu związania umową przedwstępną sprzedaży z dnia 18 lipca 2006 r."

- przyjęciu istnienia błędu J. M. (1), co do rzekomego zamiaru wywiązania się K. L. z rzekomego zobowiązania mającego wynikać z rzekomej ustnej umowy polegającego na przeniesieniu własności lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w W. na rzecz J. M. (1) po spłacie kredytu,

- przyjęciu, że oskarżony K. L. rzekomo dopuścił się zarzucanego mu w pkt I przestępstwa oszustwa w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, podczas gdy z uwagi na zajmowanie i zamieszkiwanie J. M. (1) w lokalu mieszkalnym nr (...) przy ul. (...) w W., będącego własnością oskarżonego K. L., co miesięczne

	<p>wpłaty oskarżyciela posiłkowego na rzecz oskarżonego tytułem „spłata kredytu za mieszkanie”, stanowiły ekwiwalent i odpowiednik czynszu najmu.</p> <p>2. Rażącej niewspółmierności orzeczonych względem oskarżonego K. L. kar z niewystarczającym uwzględnieniem okoliczności przemawiających za zastosowaniem względem niego okoliczności łagodzących, przyznanie się do winy w zakresie drugiego z zarzucanych mu czynów, motywację oskarżonego odnośnie drugiego z zarzucanym mu czynów mającą na celu uregulowanie kwestii podatkowych związanych z uzyskiwanymi dochodami, niedostateczne dostrzeżenie Po stronie oskarżonego okoliczności związanych z jego aktualnymi warunkami osobistymi i przede wszystkim zdrowotnymi.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Na wstępie prowadzonej analizy zasadności zarzutów przedstawionych w apelacji obrońcy należy wywieść przed nawias rozważań fakt (który nie był kwestionowany w żadnej ze złożonych apelacji), iż czyn przypisany w wyroku Sądu I instancji mieścił się w granicach zdarzenia opisanego w zarzucie aktu oskarżenia i wskazać, że taką interpretację zachowań umotywowował w swoim uzasadnieniu Sąd Okręgowy (oraz nie było to przedmiotem zaskarżenia). W tym miejscu należy też dodać, iż niniejsze uzasadnienie zostaje ograniczone do zarzutów i wniosków zawartych w apelacji obrońcy, który to złożył wniosek o sporządzenie</p>		

uzasadnienia wyroku Sądu II instancji.

Odnosząc się do zarzutów obrońcy obraży art. 7 kpk i 410 kpk przede wszystkim należy wskazać, iż 410 kpk nie można rozumieć w ten sposób, że każdy z przeprowadzonych na rozprawie głównej dowodów ma stanowić podstawę ustaleń faktycznych. Byłoby to w wielu wypadkach w istocie niemożliwe ze względu na wzajemną sprzeczność okoliczności wynikających z różnych dowodów. Odmówienie wiary niektórym zeznaniom lub wyjaśnieniom złożonym przez świadków lub oskarżonych, a w rezultacie ich pominięcie jako podstawy dowodowej podczas dokonywanych ustaleń faktycznych, nie może być utożsamiane ani z brakiem oceny okoliczności, których tego rodzaju dowód dotyczy w kontekście finalnego rozstrzygnięcia, ani też nie jest wyrazem złamania zasady bezstronności sądu, bowiem odmowa przyznania waloru wiarygodności niektórym z przeprowadzonych dowodów, przy jednoczesnej aprobachie i uwzględnieniu innych dowodów, jest niczym więcej niż realizacją przysługującego sądowi orzekającemu uprawnienia w ramach czynienia ustaleń faktycznych, z pełnym uwzględnieniem zasady swobodnej oceny dowodów(art. 7 kpk).

Sąd Okręgowy zasadnie stwierdził, że przyczyną niedojścia do skutku postanowień umów z 20 grudnia 2005r. i 18 lipca 2006r. odnoszących się do terminów zawarcia umów przyrzeczonych (przeniesienia własności nieruchomości) było to, że żadna ze stron (ani oskarżony, ani

pokrzywdzony) nie podjęła żadnych działań w celu zorganizowania spotkania u notariusza celem zawarcia umowy. Świetle zeznań świadka J. M. (1) wynikało bezwątpliwości, iż pieniądze, które świadek przelewał na konto oskarżonego miały na celu spłacanie kredytu za lokal przy ul. (...) w W., a finalnie przeniesienie własności tego lokalu na pokrzywdzonego. Tak strony (tj. oskarżony i pokrzywdzony) uzgodniły a przecież dla bytu przestępstwa z art. 286 §1 kk – nie jest konieczne aby ustalenia pomiędzy stronami (nawet przy wyzyskaniu błędu) powinny mieć formę pisemną czy też notarialną. Pokrzywdzony każdy z regularnych przelewów opatrywał opisem czynności bankowej „ spłata kredytu za mieszkanie”.

Oskarżony przez wiele lat przyjmował wpłaty od oskarżonego opatrzone opisem „spłata kredytu za mieszkanie”. Nie wykonywał przelewów zwrotnych, ani nie udał się do miejsca zamieszkania J. M. (1) (wszak było mu znane – ponieważ był to lokal o ww. adresie, który miał zostać przekazany pokrzywdzonemu) aby wyjaśnić, że wszak przyjmuje pieniądze, ale nie ma zamiaru przekazać J. M. (1) lokalu na własność. Takie postępowanie zarówno ze strony pokrzywdzonego jak i oskarżonego pozwalało na przyjęcie, że umowy z dnia 20 grudnia 2005 r. i 18 lipca 2006 r. nie zawierały „prekluzyjnego” terminu na zawarcie umowy notarialnej na przeniesienie własności lokalu. P. dacie 30 września 2006 r. pokrzywdzony nadal przelewał pieniądze na konto oskarżonego tytułem „spłaty kredytu za mieszkanie” a oskarżony przyjmował pieniądze, w żaden

sposób nie reagując aż do sierpnia 2009 r. Obrońca przedstawiając zarzuty apelacyjne starał się narzucić pryzmat prawa cywilnego na niniejszą sprawę karną. Jednakże podkreślić należy, iż bezprawie karne – in concreto dotyczące naruszenia przepisu art. 286§1 kk (wyzyskania błędu co do zamiaru wywiązania się przez oskarżonego z zawartej ustnej umowy przeniesienia własności lokalu na rzecz J. M. (1)) ma szersze znaczenie, aniżeli np. nie dochowanie formy umowy pisemnej czy notarialnej, czynności syndyka (lub udział w nich) dokonywane w ramach postępowania o upadłość konsumencką K. L.. Dla uzewnętrznienia zamiaru w prawie karnym, czy wypełnienia znamion czynu zabronionego nie jest konieczne, dochowanie norm prawa cywilnego.

Z zeznań J. M. (1) (T. II k. 285 v. -286) jasno wynikało, że oskarżony i pokrzywdzony uzgodnili, że pokrzywdzony stanie się właścicielem mieszkania po spłacie kredytu. Fakt, iż ani oskarżony z pokrzywdzonym nie kontaktowali się wzajemnie, (kiedy regularnie pokrzywdzony przelewał na konto pieniądze tytułem spłaty kredytu) nie może świadczyć, o tym, iż takie uzgodnienie upadło. Przyjmując wpłacane pieniądze – oskarżony akceptował i potwierdzał to uzgodnienie. Nie racjonalnym jest aby pokrzywdzony natomiast decydował się na bezpodstawne utrzymywanie pokrzywdzonego, skoro rozstali się w 2005 r. Nie jest zasadny również zarzut, że bezpodstawnie przyjęto, iż oskarżony K. L. dopuścił się przestępstwa oszustwa w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. Oskarżony przyjmował wpłaty

pokrzywdzonego z tytułu spłaty kredytu (a w konsekwencji przeniesienia własności lokalu). O fakcie, że pieniądze te miałyby być traktowane jako zapłata za najem mieszkania, oskarżony nie uprzedził pokrzywdzonego, - zatem wiedział, że nie takie było uzgodnienie między nimi, wiedział, że celem J. M. jest przyjęcie własności mieszkania (dlatego w tym mieszkaniu pozostał po rozstaniu z oskarżonym), a nie jego najem. Więcej, oskarżony nawet nie zaoferował pokrzywdzonemu podpisania umowy najmu. Lecz taką umowę najmu mieszkania złożył w Urzędzie Skarbowym z podrobionym podpisem J. M. (1). Również nie komunikując o tym pokrzywdzonemu. Przejętym jest, iż jeśli wpłaca się komuś pieniądze, lub otrzymuje się od kogoś pieniądze), to obie strony wiedzą, na jakiej podstawie pieniądze są przekazywane. Zmianę woli, również należy zakomunikować. Stąd nie sposób (bez wyrażenia woli i jej uzewnętrznienia) dokonywać zmiany przeznaczenia pieniędzy, które są wpłacane. Idąc bowiem tokiem rozumowania obrońcy – np. zleceniodawca musiałby wpłacić uzgodnioną kwotę pieniędzy, a zleceniobiorca dowolnie wybierałby np. rodzaj usługi.

Z powyższych przyczyn Sąd Okręgowy zasadnie przyjął i uzasadnił, że wraz z podrobieniem podpisu J. M. na umowie najmu lokalu i przedstawienie tej umowy z dnia 1 sierpnia 2009 r. w Urzędzie Skarbowym uzewnętrznili się zamiar oskarżonego wyzyskania błędu pokrzywdzonego błędu co do zamiaru wywiązania się przez oskarżonego z zawartej ustnej umowy przeniesienia własności lokalu na rzecz J. M.. (Koniec okresu przestępstwa również został logicznie

przyjęty na listopad 2017 r, kiedy to J. M. (1) dowiedział się o problemach finansowych oskarżonego).

Odnosnie zarzutów co do bierności i niefrasobliwości J. M. (1), nie są one trafione.

Przypomnieć bowiem należy, iż niniejsza sprawa karna, nie jest sprawą o to, że strony się ze sobą po zakończeniu związku w 2005 r. nie kontaktowały. Ta sprawa dotyczy „wyzyskania błędu”. Wszak też nie był to kontakt zerwany raz na zawsze, i o ile dotyczył spraw majątkowych, to strony były w stanie spotkać się i podpisać dokumenty z dnia 20 grudnia 2005 r. i 18 lipca 2006 r. Miejsce zamieszkania pokrzywdzonego w tym czasie też się nie zmieniło – zatem istniała możliwość kontaktu. Fakt, że pokrzywdzony radził się W. F., (k. 421, 422) a ten doradzał mu aby J. M. (1) „wcześniej spłacił kredyt i przepisał własność notarialną” w żaden sposób, nie dyskwalifikuje umowy ustnej zawartej między oskarżonym i pokrzywdzonym. Przyjętych ustaleń, także nie dyskwalifikuje zwlekanie z zawarciem umowy notarialnej, nawet jeśli przyjąć, że J. M. jako przedsiębiorca powinien mieć minimalną wiedzę z zakresu prawa cywilnego, tudzież móc się kogoś w tym zakresie poradzić. Co więcej - z zeznań świadka W. F. wynikało także, iż „ Pan M. działał z pełnym zaufaniem do Pana L.” (a oskarżony przez pewien czas zawodowo zajmował się obrotem nieruchomościami).

Sumując powyższe rozważania, należy stwierdzić, iż Sąd Okręgowy w sposób prawidłowy, logiczny i zgodny z zasadami współżycia społecznego ocenił

zebrany materiał dowodowy, a w szczególności depozycje oskarżonego i pokrzywdzonego z uwzględnieniem dołączonych dokumentów, których treść Sąd I instancji również prawidłowo przeanalizował. Prawidłowo oceniony materiał dowodowy doprowadził Sąd do przyjęcia logicznych i mających swoje potwierdzenie ustaleń faktycznych, w których Sąd odwoławczy nie dostrzegł błędów.

Błąd w ustaleniach faktycznych może mieć postać błędu "braku" albo błędu "dowolności". Zarzut taki może zostać postawiony wówczas, gdy sąd, ustalając stan faktyczny, wziął pod uwagę wszystkie istotne w sprawie dowody (art. 92 i 410 kpk), a także gdy prawidłowo je ocenił (art. 7 kpk). Natomiast gdyby ustalając stan faktyczny na podstawie tych dowodów, sąd pominął wynikające z nich fakty (okoliczności) istotne w sprawie (błąd "braku") albo ustalił fakty, które wcale z danego dowodu nie wynikają lub wynikają, ale zostały zniekształcone (przeinaczone) zachodziłby błąd "dowolności". Błąd dowolności może polegać również na wadliwym wnioskowaniu z prawidłowo ustalonych faktów - błąd tego rodzaju oznacza, że określony fakt został ustalony dowolnie, gdyż nie ma oparcia w dowodach. W niniejszym postępowaniu biorąc pod uwagę logikę wywodów, błędów w ustaleniach faktycznych nie stwierdzono z przyczyn wymienionych podczas omawiania dowodów. Czyniąc ustalenia faktyczne i określając czas trwania przestępstwa (w tym dokonane wpłaty w tym okresie przez pokrzywdzonego) Sąd I instancji zasadnie i w wysokości (opisaney i przeanalizowanej prawidłowo w

uzasadnieniu do swojego wyroku)
- orzekł środek kompensacyjny, nakładając ten obowiązek na oskarżonego, zgodnie z zasadą, że kto wyrządza innej osobie szkodę, powinien ją naprawić.

Sąd odwoławczy, badając wywody zawarte w apelacji obrońcy oskarżonego i uzasadnienie Sądu I instancji, doszedł do przekonania, iż czyny przypisane w punktach I i II wyroku Sądu Okręgowego, stanowią jeden czyn, stąd zmienił kwalifikację prawną czynu i karę wymierzoną oskarżonemu. Sąd II instancji, przyjął bowiem, iż podrobienie umowy najmu przez oskarżonego służyło właśnie wyzyskaniu błędu pokrzywdzonego. Natomiast cel był jeden – aby nadal otrzymywać te środki od J. M. (1) a przy okazji uregulować swoją sytuację wobec organów podatkowych i zgłoszonej upadłości konsumenckiej przez oskarżonego.

Rozważając okoliczności popełnienia czynu i dyrektywny z art. 53 kk opisane w uzasadnieniu Sądu Okręgowego, Sąd odwoławczy za ten (jeden) czyn wymierzył oskarżonemu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności. Jest to kara zbliżona do dolnej granicy sankcji karnej wskazanej w art. 286 §1 kk. Bierze pod uwagę sytuację materialną i zdrowotną oskarżonego. Okolicznościami obciążającymi był czas trwania (relatywnie długi) i wysokość wyrządzonej szkody przestępstwem. Sąd dostrzegł wcześniejszą karalność oskarżonego, jednak z uwagi na fakt, iż przestępstwo, za które wcześniej oskarżony został skazany nie godziła w tożsame dobro, nie stanowiło to okoliczności obciążającej. Jako okoliczności łagodzące, Sąd przyjął

fakt, iż oskarżony przyznał się do podrobienia umowy najmu i stan zdrowia oskarżonego, który wymagał leczenia. Także Sąd odwoławczy (podobnie jak Sąd Okręgowy) doszedł do przekonania, iż zawieszenie wymierzonej wykonania kary pozbawienia wolności będzie wystarczające dla powstrzymania oskarżonego w przyszłości przed naruszeniem przepisów prawa i ponownie oskarżony nie wejdzie w konflikt z prawem. W celach prewencji ogólnej i szczególnej, a także dla uzyskania efektu resocjalizacji i kontroli nad nią, Sąd zadecydował, iż zasadne w okresie próby będą obowiązki wykonywania pracy zarobkowej i dozoru kuratora.

Wniosek

O Zmianę wyroku:

- pkt I poprzez uniewinnienie oskarżonego K. L. od zarzucanego mu przestępstwa oszustwa,

- pkt II orzeczenia, zważywszy na motywację oskarżonego zmierzającą do uregulowania kwestii podatkowych związanych z dochodami z nieruchomości, potraktowanie sprawy jako przypadek mniejszej wagi i wymierzenie mu kary ograniczenia wolności polegającej na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne przez okres trzech miesięcy w wymiarze 20 godzin miesięcznie;

- pkt III dotyczącego kary łącznej poprzez jej usunięcie;

pkt IV poprzez nie oddawanie oskarżonego pod dozór kuratora;

zasadny

częściowo zasadny

niezasadny

<p>- pkt V poprzez nie orzekanie wobec oskarżonego środka kompensacyjnego w postaci obowiązku naprawienia szkody poprzez zapłatę kwoty 108.600,00 zł na rzecz J. M. (1), jako całkowicie bezpodstawnej;</p> <p>ewentualnie o:</p> <p>– uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.</p>		
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Sąd Okręgowy uznał zasadność wniosków jedynie w zakresie usunięcia kary łącznej, jednakże z innych przyczyn, aniżeli wynikało to z apelacji obrońcy. Kwestia nieuwzględnienia innych wniosków jest konsekwencją argumentacji zawartej w części uzasadnienia omawiającej zarzuty apelacyjne.</p>		

<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>	
<p>1.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności</p>	
<p>5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>	
<p><u>5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</u></p>	
<p><u>1.</u></p>	<p>Przedmiot utrzymania w mocy</p>

<u>Uznanie winy oskarżonego w odniesieniu do czynów przypisanych w punkcie I i II wyroku, orzeczenie o okresie próby, środka kompensacyjnym i warunkach probacji.</u>	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
Powody utrzymania w mocy wyroku są konsekwencją argumentacji zawartej w części uzasadnienia omawiającej zarzuty apelacyjne.	
<i>5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</i>	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
<i>Dostrzeżono, iż czyny przypisane w punktach I i II wyroku Sądu Okręgowego stanowią jeden czyn i w tym zakresie zmieniono kwalifikację tego czynu oraz zmieniono wymierzoną oskarżonemu karę pozbawienia wolności.</i>	
Zwięźle o powodach zmiany	
Powody i zakres zmiany wyroku są konsekwencją argumentacji zawartej w części uzasadnienia omawiającej zarzuty apelacyjne.	

<i>5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</i>	
<i>5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia</i>	
1.1.	# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia	
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości # art. 437 § 2 k.p.k.

Zwiężle o powodach uchylenia		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia		
<u>5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania</u>		
<u>5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku</u>		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
3 i 4	Na podstawie art. 624 §1 kpk Sąd obciążył kosztami za postępowanie odwoławcze Skarb Państwa.

7. PODPIS
Izabela Szumniak Katarzyna Capałowska Adam Wrzosek

1.3. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	obrońca		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Wyrok skazujący oskarżonego		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		

#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
#	Uchylenie (alternatywny)	# zmiana